

שנה טובה מאולפנת חורב

ערב ראש השנה תש"פ

"בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרַכָּה וְשָׁלוֹם... נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשָׁלוֹם" – הרב עודד

אנו נמצאים בעיצומם של ימי הרחמים והסליחות, ימים של התבוננות פנימית, ימים שעניינם תיקון וחזרה בתשובה, ימי דין ורחמים. וכך כותב הרמב"ם בהלכות תשובה (פרק שני ה"ו) "אף על פי שהתשובה והצעקה יפה לעולם, בעשרת הימים שבין ראש השנה ויום הכפורים היא יפה ביותר, ומיד היא מתקבלת, שנאמר: "דרשו ה' בהמצאו, קראו בהיותו קרוב" (ישעיה נ"ה, ו).

הגמרא במסכת ראש השנה (דף ט"ז ע"ב) נותנת לנו הבנה מסוימת על מהות הדין בימים הנוראים ואומרת "אמר רבי יוחנן, שלשה ספרים נפתחין בראש השנה, אחד של רשעים גמורין ואחד של צדיקים גמורין ואחד של בינוניים. צדיקים גמורין נכתבין ונחתמין לאלתר לחיים, רשעים גמורין נכתבין ונחתמין לאלתר למיתה, בינוניים תלוין ועומדין מראש השנה ועד יום הכיפורים זכו נכתבין לחיים לא זכו נכתבין למיתה".

הרמב"ם בהלכות תשובה (פרק שלישי הלכה א') כותב "כל אחד ואחד מבני האדם, יש לו זכיות ועונות. מי שזכיותיו יתירות על עונותיו, צדיק. ומי שעונותיו יתירות על זכיותיו,

רשע. מחצה למחצה, בינוני". ובהלכה ג' מביא הרמב"ם את דברי הגמרא בשינוי מסוים וכותב "וכשם ששוקלין זכיות אדם ועונותיו בשעת מיתתו, כך בכל שנה ושנה שוקלין עונות כל אחד ואחד מבאי העולם עם זכיותיו, ביום טוב של ראש השנה. מי שנמצא צדיק, נחתם לחיים. ומי שנמצא רשע, נחתם למיתה. והבינוני, תולין אותו עד יום הכפורים. אם עשה תשובה, נחתם לחיים ואם לאו, נחתם למיתה"

רבים שואלים על דברי הרמב"ם, מדוע שינה הרמב"ם מלשון הגמרא והוסיף בדבריו על הבינוני ש"אם עשה תשובה נחתם לחיים ואם לאו, נחתם למיתה"? הרי מלשון הגמרא נראה שדינו של הבינוני אינו תלוי בתשובה, שהרי בינוני הוא מי שחציו זכיות וחציו עונות ולכאורה אפילו תוספת זכות אחת כבר מוציאה אותו מגדר בינוני ויכולה לזכות אותו להיחתם לחיים? וכך שואל רבי יצחק בלאזר, שהיה מתלמידיו של ר' ישראל מסלנט, מייסד תנועת המוסר, (כוכבי אור סימן ה') "הרי בינוני הוא מי שמעשיו שקולין, מחצה זכיות ומחצה עונות, נמצא כי אין חסר לו רק מצווה אחת להכריע כף הזכיות על העונות. ואם כן אף אם לא ישוב כלל, יוכל

לזכות בדין בקל, כי ע"י מצוה אחת שיעשה הרי הוא נמצא צדיק ונחתם לחיים".

תשובות שונות נאמרו לשאלה. אחת התשובות המעמיקות נמצאת אצל הרב יצחק הוטנר (פחד יצחק מאמר י"ח) שכותב "...הבינוניות היא מדה בנפש, כלומר האדם הזה מתייחס הוא אל הרע ואל הטוב מבלי שתהיה לו בנפשו הזדהות עם אחד מהם. מדתו של הבינוני היא מדה של חוסר הזדהות. והמידה הזו תעמוד בעינה ובתקפה אפילו אם יתוספו לו כמה זכויות, ואפי' אם יוסיף זכויות עד שיתרבו פי כמה על החובות, עדיין מדתו מידת הבינוניות. וכל זמן שמדתו נבחנת היא במבחן הבינוניות אין כאן מקום לחתימה טובה. ואשר ע"כ שפיר שינה הרמב"ם מלשון הגמ' והעמיד את עשיית התשובה במקום הזכות הסתמית, כי כוונת התשובה בכאן היא שתיקן את מדת הבינוניות שלו. ורק התשובה היא שתכניס אותו למחיצת ה"רובו זכויות" וייחתם לאלתר לחיים".

הרב הוטנר מסביר כי המשמעות של רוב זכויות אצל הצדיק או רוב עונות חלילה אצל הרשע, אינה במובן הכמותי, היינו שלצדיק יש מספר גדול יותר של מצוות ולרשע יש מספר

גדול יותר של עוונות, והבינוני הוא זה שמספר זכויותיו ומספר עוונותיו שקולים, כי אז באמת מספיק היה אילו הבינוני היה עושה מצווה אחת כדי לעבור ממעמד של בינוני למעמד של צדיק. הרב הוטנר מסביר כי המהות של צדיק, רשע או בינוני, היא מידה בנפש. מידת נפשם של הצדיקים לבחור בטוב ולקיים מצוות, אמנם "אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא", אבל כאמור, מידת נפשם לבחור בטוב.

גם הרשעים הם לא אלו שמבחינה מספרית יש להם יותר עוונות, אלא אלו שמידת הנפש שלהם ללכת אחר הרע, דהיינו שבחרים כדרך חיים ללכת בשרירות ליבם ואחר יצרם. ואילו הבינונים הם האנשים שמידת הנפש שלהם נמשכת גם לרע וגם לטוב. אנשים אשר פוסחים על שני הסעיפים, חיים בבינוניות ופשרנות כמידת נפש.

אשר על כן מסביר הרב הוטנר, כי לדעת הרמב"ם, על מנת שהבינוני ייחתם בספרם של צדיקים, לא מספיק לעשות מצווה אחת, ובכך כביכול לשנות את המאזן ולצאת מגדר

בינוני למעמד של צדיק, שהרי מידת הנפש של הבינוני לא תשתנה על ידי תוספת של מצווה אחת או אפילו של כמה מצוות. הדרך של בינוני להיחתם בספרם של צדיקים היא על ידי שינוי מהות, שינוי במידת הנפש השואפת לבינוניות והפיכתה למידת נפשם של צדיקים. לכן, כתב הרמב"ם על הבינוני "אם עשה תשובה, נחתם לחיים ואם לאו, נחתם למיתה" רק תשובה ממצבו כבינוני יכולה לשנות את מעמדו ולהפכו לצדיק.

אפשר לקשור את האמור לדברים נפלאים של האדמו"ר מסלונים, הרב שלום נח ברזובסקי זצ"ל, בספרו "נתיבות שלום" (ח"ב, מאמר א' על ראש השנה) אשר מסביר כי זוהי עבודת הימים הנוראים – להחליט מי אנחנו ומה השאיפות שלנו, האם להיות צדיקים או חלילה להפך, ובאמת על ידי הבחירה, כל אדם יכול להחליט באיזה ספר לרשום את עצמו. וכך הוא כותב, "בספר הקדוש תולדות יעקב יוסף (מפרש) מאמר חז"ל: "שלושה ספרים נפתחים בראש השנה, צדיקים

גמורים וכו'" – היינו שפותחים שלושה ספרים חדשים שכל אחד רושם עצמו לשנה החדשה באיזה שרועה, ואם מקבל עליו לשנה החדשה להיות נמנה בין הצדיקים ושימלא ייעודו ותפקידו בעולמו מעתה, על ידי זה נכתבים ונחתמים לאלתר לחיים, ובינונים ורשעים היינו אלו שלא מקבלים למלא את ייעודם ותפקידם בשנה הבאה, ממילא אין להם עוד תפקיד בעולמם..."

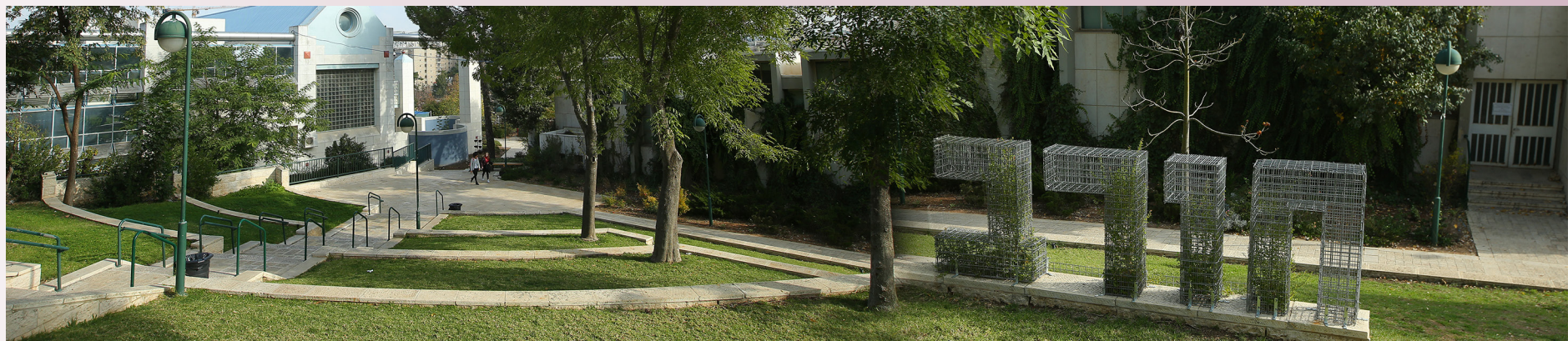
יהי רצון שנזכה כולנו כדברי האדמו"ר מסלונים, לכתוב את עצמנו בספרם של צדיקים, ובעז"ה גם הקב"ה יכתוב ויחתום את כולנו בספרם של צדיקים גמורים.

"בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרִכָּה וְשְׁלוֹם, וּפְרִיָּסָה טוֹבָה, וּגְזֻרֹת טוֹבוֹת, יְשׁוּעוֹת וְנִחְמוֹת, נִזְכָּר וְנִפְתָּח לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשְׁלוֹם"

שנה טובה ומתוקה,

כתיבה וחתימה טובה, לנו ולכל בית ישראל.

הרב עודד מייזליש

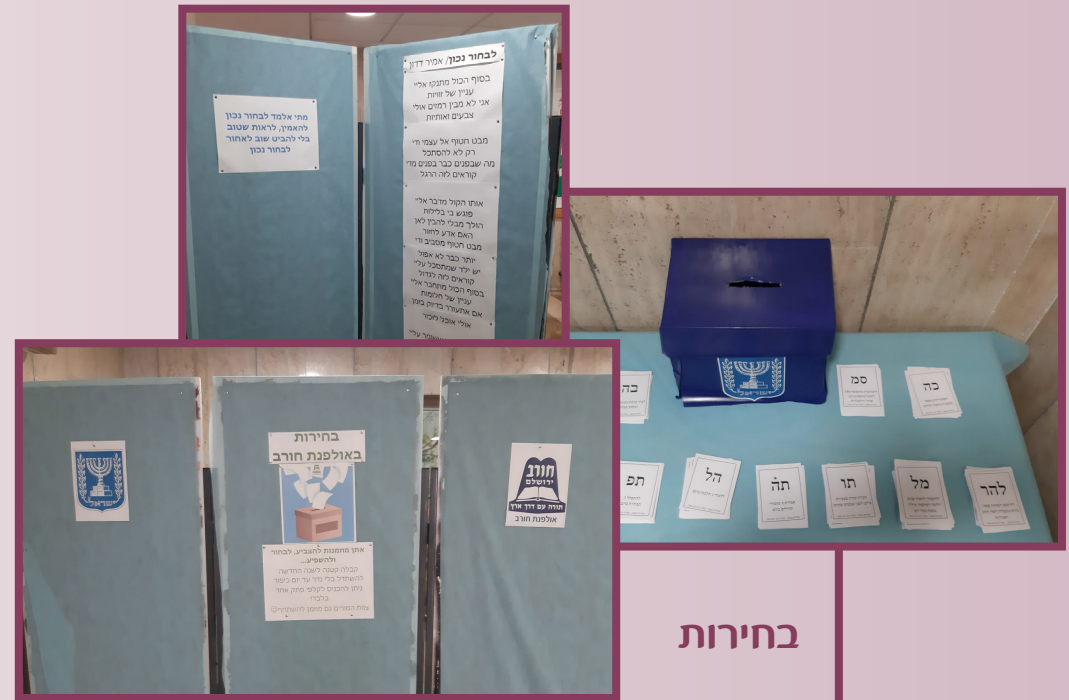

שיחת התעוררות לשכבות י'-י"א

ביום חמישי שעבר התקיימה שיחת התעוררות לשכבות י'-י"א מפי הרב גיא עשת שחלק עם הבנות את סיפור התשובה האישי שלו.

שיחה שלומי שטרן

ביום רביעי התקיימה שיחה לכיתות ז'-ח' עם האדמו"ר מהרכבת - שלומי שטרן. השיחה שילבה את סיפורו האישי ועוררה את הבנות לתשובה, והזכירה להן שגם למעשים הקטנים יש חשיבות גדולה!

בחירות

באווירת הבחירות לכנסת ה-22 שהתקיימו בשבוע שעבר, הוצבה קלפי מיוחדת באולפנא. הבנות והצעוות התבקשו לבחור קבלה טובה לקראת השנה החדשה בתחומים של בין אדם לחברו ובין אדם למקום ולהשתדל בה לפחות עד ליום כיפור. נרשמו אחוזי ההצבעה גבוהים ובנות רבות קיבלו על עצמן, ב"ה, קבלות טובות.

חשיפה לשירות לאומי

ביום ראשון שעבר, נפגשו בנות השמינית עם רכזת מטעם השרות הלאומי ל"שיחת חשיפה" ראשונית במסגרת מערך הכנה לקראת היציאה למקומות השירות השונים.

בהמשך הדרך תקבלנה הבנות כלים לבחירת מקום שירות ע"פ התאמה לרצונותיהן, לאופיין ולאישיותן ועל פי צרכי עם ישראל. כלים אלו ימסרו לבנות, בעז"ה בשיעורי חינוך, בסדנאות ובמפגשים שונים.

ערב סליחות- שכבת י"א

ביום ראשון השתתפו בנות שכבת י"א בערב התעוררות ואמירת סליחות. הערב נפתח בשיחה מפי הרב נתן רוזן והתוועדות משותפת של הבנות. לאחר מכן יצאו הבנות לאמירת סליחות בישיבת "אור החיים" שבשכונת הבוכרים. הערב היה משמעותי ומרומם.

שבת אולפנא

בשבת שעברה פרשת כי תבוא, יצאו תלמידות ט' - י"ב לשבת אולפנא בכפר פינס. נושא השבת היה "שובו אל האוצרות שלכם".

עם הגעת הבנות לכפר פינס קיבלו את פניהן השמיניסטיות בשירים, בלונים פופקורן וסוכר. תפילות השבת היו מרוממות כמו גם האווירה במהלך הסעודות שכללה שירים וריקודים בהובלת בנות השמינית.

אורחי השבת היו בני הזוג שביט וענת רבינצקי.

בערב שבת לאחר הסעודה התכנסו הבנות לשמוע את סיפור התשובה של שביט שהסתובב בעולם ובתיאטרון עד שהחליט לשוב אל ה'. שביט הדגיש בפני הבנות כי יש להן זכות גדולה בכך שנולדו לבתים דתיים במובן זה שלא נותרו בהן צלקות מתקופות שהוא היה שמח לשכות.

לאחר מכן התקיים טיש מרומם שנמשך אל תוך הלילה. הטיש, שנערך בהובלת ראש האולפנא - הרב עוזד, כלל כיבוד עשיר, שירי נשמה וסיפורים מחזקים מפי הצוות והתלמידות. ביום השבת לאחר תפילה וסעודה התכנסו הבנות לשמוע את סיפור התשובה של ענת שהייתה בעבר שחקנית. ענת ריתקה את הבנות וחידדה בפניהן את החשיבות הטמונה בנאמנות לעצמך ולדרכך.

אחר הצהרים התכנסו הבנות, לפי כיתות, לפעולה בהובלת בנות השמינית ויחידת מחנכות. השבת הסתיימה בסעודה שלישית שכללה שירי נשמה, ובצאת השבת התקיימה הרקדה משמחת במיוחד.

במהלך כל השבת הורגשה אווירה נעימה, מרוממת ושמחה. השבת תרמה לגיבוש בין הבנות והצוות. ישר כוח לכל הצוות שליווה את השבת, לרכזות החברתיות, למחנכות, ליועצות ולבני משפחותיהן.

ערב הורים

ביום רביעי התקיים ערב הורים באולפנא, הערב נפתח בשיחה של הרב עודד ולאחריו התקיימה הרצאה של הגב' גלית זיגמן בנושא - "הסמכות ההורית החדשה" בהמשך נערך המפגש המסורתי של המחנכות עם הורי התלמידות בכיתות. אנו מודים ושמחים על הגעת ההורים לערב ההיכרות, ועל הקשר המתמיד ושיתוף הפעולה בין ההורים לאולפנא, להצלחה ולהצמחת הבנות, תלמידותנו היקרות.

יום עיון - מכון טל

ביום רביעי השתתפו תלמידות י"א - י"ב ביום עיון לקראת ראש השנה שאורגן ע"י מכון טל בהיכל שלמה. הבנות זכו לפגוש את הרב דוד לאו, הרב שמואל אליהו, הרבנית ימימה מזרחי, הרבנית אהובה צוקרמן, הרב יעקב שמעון והרב יהונתן אורן, ואף להתברך מפיהם. לסיום התקיימה הופעה מיוחדת של הזמר אלישע בירנבאום ולהקתו.

סיור- שכבת ח'

בנות שכבת ח' יצאו ביום ראשון לסיור בנושא תפילה ברובע היהודי. בסיור למדו הבנות על התפילה לאורך הדורות, על דוד מלך ישראל, בעל ספר תהילים, ועל בתי הכנסת ברובע. את הסיור סיימו בתפילה בכותל המערבי. תודה רבה למחנכות ולמורות שליוו את הסיור.

סיור- שכבת ז'

ביום ראשון יצאו בנות שכבת ז' לסיור בנושא התשובה. היום נפתח ביחידת לימוד בנושא דוד המלך והתשובה בעקבות המזמור "לדוד ה' אורי וישעי", שהועברה ע"י הסטודנטיות זוהר, נעמה ובת חן. מסלול הסיור החל במשכנות שאננים ונמשך עד לציון דוד המלך בהר ציון, ולווה בהומור, חיוך והמון נקודות למחשבה ע"י שחקני הרחוב דוד ומוריה. תודה רבה למחנכות ולמורות שליוו את הסיור.

סיור מגמת ביולוגיה- שכבת י"א

ביום חמישי שעבר יצאו בנות מגמת ביולוגיה משכבת י"א לסיור אקולוגי בשמורת חולות ניצנים. הבנות הכירו את השטח ואת האורגניזמים שחיים בו ולמדו על התאמותיהם לסביבה. לפני השקיעה פיזרו הבנות מלכודות שיועדו למכרסמים (פעילי לילה) שחיים בשטח ובזמן המתנתן לתפיסות הן נהנו מקומזיץ מושקע בארגון בנות המגמה. הבנות חזרו הביתה בחצות, עייפות ומרוצות.

לשמה שכבת י'

השבוע התקיים המפגש הראשון של תכנית "לשמה" לשכבת י'. את המפגש פתחו הבנות בפעילות מדריכות שעסקה בנושא ניצול זמן וניצול הזדמנויות. לאחר מכן, שמעו הבנות שיחת הכנה לראש השנה. את הערב סיימנו בסדנת שוקולד מפנקת בה הכינו הבנות מארזי שוקולד שווים להורים כהכרת תודה לקראת החגים.

יום הכנה לקראת ראש השנה

ביום חמישי התקיים יום הכנה לקראת ראש השנה. הבוקר נפתח בתפילה משותפת של כלל בנות האולפנא ואמירת סליחות ברוב עם. לאחר מכן התקיימה שיחה של הרב עודד לקראת יום הדין. במהלך היום התקיימו שיחות לכל השכבות.

לכיתות ז' ח' - שיחה של רבקה טרופ

לכיתות ט' - שיחה של הרב דוד מוריה

לכיתות י' - י"ב - שיחה של הרבנית אסתי רוזנברג

לקראת סוף היום נאספו שוב כל הבנות להתוועדות מרוממת יחד עם בנות להקת "אחותי" בשירי נשמה לקראת הימים הנוראים במהלך ההופעה הצטרפה גם המורה רעות אלבז לשירה.

ביציאתן של הבנות מן האולפנא חולקו להן סוכריות לצד איחולי שנה טובה ומתוקה.

מזל טוב לצוות

מזל טוב לבנות שחגגו השבוע את יום הולדתן

”בספר חיים ברכה ושלוש ופרנסה טובה, גזירות טובות, ישועות ונחמות,
נזכר ונכתב לפניך אנחנו וכל עמך בית ישראל לחיים טובים ולשלום.”

שבת שלום

שנה טובה ומתוקה.

כתיבה וחתימה טובה

הרב עודד מייזליש

וצוות האולפנא

